

UNITAT 1

LA LLEI DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC

CONTINGUTS

1. Objecte i àmbit d'aplicació
2. Classes de contractes del sector públic
3. Encàrrecs de gestió a mitjans propis
4. Disposicions generals sobre la contractació del sector públic
5. Les parts del contracte
6. L'objecte del contracte
7. L'import del contracte
8. Garanties del compliment contractual



Autoria: Jesús Salvá Blanco

Data d'actualització: gener 2025

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).



INTRODUCCIÓ

La legislació de contractes està clarament influïda pel dret de la Unió Europea i és objecte de regulació en les directives comunitàries. Així, l'anterior Llei de contractes del sector públic de 2007 incorporava a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministrament i de serveis.

L'Estratègia Europa 2020 és l'agenda de creixement i ocupació de la Unió Europea en aquesta dècada, mitjançant la qual s'han fixat els objectius següents:

- Creixement intel·ligent, sostenible i integrador com a manera de superar les deficiències estructurals de l'economia europea.
- Millora de la competitivitat i la productivitat.
- Manteniment d'una economia social de mercat sostenible.

En el marc d'aquesta Estratègia Europa 2020, la contractació pública exerceix un paper molt important com a instrument per aconseguir aquests objectius. Cal tenir present que la contractació pública representa un percentatge molt important en l'economia europea.¹

En aquest context, es varen aprovar tres directives comunitàries:

- Directiva 2014/23/UE, relativa a l'adjudicació de contractes de concessió: apareix per primera vegada una nova directiva sobre concessions, matèria que abans no estava regulada en el dret europeu, tret del contracte de concessió d'obres públiques (Directiva 2004/18/CE).
- Directiva 2014/24/UE, sobre contractació pública: estableix com a principals objectius la millora de la transparència i eficiència en la despesa pública, el foment de la participació de les pimes, i l'impuls de la contractació pública com a instrument per potenciar la innovació i la consecució de finalitats socials i mediambientals.
- Directiva 2014/25/UE, relativa a la contractació a càrrec d'entitats que operen en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals.

El 9 de novembre de 2017 es va publicar en el *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (d'ara endavant, LCSP), que com el nom indica transposa a l'ordenament espanyol dues de les tres directives esmentades abans.

¹ En el cas d'Espanya, s'estima que el percentatge és del 18,5 %. Font: informe de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència de 5 de febrer de 2015 «Análisis de la Contratación Pública en España: Oportunidades de mejora desde el punto de vista de la competencia» (<https://www.cnmc.es/file/123729/download>).



Es tracta d'un text extens i complex, que conté 327 articles, 53 disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria i setze disposicions finals. L'articulat de l'LCSP estructura de la manera següent:

- Títol preliminar: recull les disposicions generals sobre la contractació pública.
- Llibre I: configuració general de la contractació del sector públic i dels elements estructurals dels contractes.
- Llibre II, «Dels contractes de les administracions públiques»: es refereix a la preparació dels contractes administratius, la selecció del contractista i l'adjudicació, i també als efectes, el compliment i l'extinció d'aquests contractes.
- Llibre III, «Dels contractes d'altres ens del sector públic»: estableix les especialitats relatives al règim jurídic, la preparació, l'adjudicació, els efectes i l'extinció dels contractes que subscriuen altres ens del sector públic.
- Llibre IV, «Organització administrativa per a la gestió de la contractació»: regula els òrgans competents en matèria de contractació, els registres oficials i la gestió de la publicitat contractual per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics.

Les característiques més destacables de l'LCSP són les següents:

- Per primera vegada s'estableix la incorporació en la contractació pública, de manera transversal i perceptiva, de consideracions de tipus social, mediambiental i d'innovació i desenvolupament vinculades amb l'objecte del contracte, ja sigui en el disseny dels criteris d'adjudicació o bé com a condicions especials d'execució.
- Delimitació dels tipus contractuals: desapareixen els contractes de gestió de serveis públics i de col·laboració públicoprivada, però s'hi inclou com a nou tipus de contracte el de concessió serveis.
- Nova regulació dels encàrrecs de gestió a mitjans propis.
- Ampliació de l'àmbit aplicació subjectiu: s'estén a sindicats, organitzacions empresarials, partits polítics i fundacions públiques, i també a les associacions constituïdes per les entitats anteriors quan es compleixin certs requisits.
- Ampliació de l'aplicabilitat de la Llei als poders adjudicadors que no tenen la condició d'administració pública: desapareixen les instruccions de contractació.
- Quant als procediments d'adjudicació, desapareix el procediment negociat per raó de la quantia i s'hi inclouen el d'associació per a la innovació i una modalitat simplificada del procediment obert.
- Disminueix la quantia dels llindars i s'incrementa l'exigència de requisits per subscriure contractes menors.
- Mesures de foment de la participació de les pimes en la contractació pública: s'estableix com a regla general l'exigència de divisió dels contractes en lots.
- Ampliació de l'àmbit i les característiques del recurs especial en matèria de contractació.
- Nou règim jurídic de les modificacions contractuals.



- Mesures per millorar la competència: obligació de la mesa de contractació o de l'òrgan competent per valorar les ofertes de comunicar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència els indicis de pràctiques col·lusòries que detectin en l'exercici de les seves funcions.
- Aposta decidida per la contractació electrònica: s'estableix com a regla general l'obligatorietat de l'ús de mitjans electrònics i telemàtics en les licitacions.
- Noves normes per a la composició de les meses de contractació.
- Creació de nous òrgans de cooperació, observació i supervisió en matèria de contractació.



1. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ

1.1. Objecte i finalitat

L'LCSP, en referir-se al seu objecte i finalitat, estableix que la regulació de la contractació del sector públic s'ha d'ajustar als principis següents:

- Llibertat d'accés a les licitacions, publicitat i transparència.
- No discriminació i igualtat de tracte.
- Integritat.
- Eficiència en la gestió dels fons públics.
- Salvaguarda de la lliure competència.
- Selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa.

De tots aquests principis, destaca el principi d'integritat. La integritat en l'àmbit públic es refereix a l'actuació deguda dels diversos empleats i càrrecs públics, d'acord amb els principis i les normes que la guien, per evitar l'obtenció de lucre i l'abús de superioritat que els concedeix la posició que ocupen. Es tracta, per tant, d'un principi fonamental que ha d'inspirar tota actuació relacionada amb la contractació pública, amb l'objectiu d'evitar la corrupció i el conflicte d'interessos.

Una altra característica de gran importància és la incorporació transversal i preceptiva en la contractació pública de criteris socials i mediambientals vinculats amb la finalitat del contracte, i s'entén que això no està renyit amb l'eficiència en la gestió dels recursos públics i la consecució de l'oferta més avantatjosa, ja que persegueix com a finalitat l'obtenció d'una millor relació qualitat-preu. Amb això, queda de manifest la intenció de fer de la contractació pública un instrument de política social i mediambiental.

1.2. Àmbit d'aplicació objectiu

S'estableix com a àmbit d'aplicació objectiu els contractes onerosos que subscriguin els ens del sector públic. També hi estan subjectes els contractes subvencionats, en els termes indicats en l'LCSP.

En aquest apartat, cal destacar el següent:

- S'inclou la definició del caràcter oneros dels contractes com l'obtenció d'un benefici per part del contractista, tant de forma directa com indirecta.
- S'especifica que s'ha d'emprar el Vocabulari comú de contractes públics, aprovat pel Reglament (CE) núm. 2195/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de novembre de 2002, pel qual s'aprova el Vocabulari comú de contractes públics (CPV), o la normativa comunitària que el substitueixi,² a

² El Vocabulari comú de contractes públics (CPV) es defineix com «un sistema de classificació únic aplicable a la contractació pública, a fi de normalitzar les referències utilitzades pels òrgans de contractació i les entitats adjudicatòries per descriure l'objecte dels seus contractes». L'objectiu d'aquesta classificació és poder identificar de manera clara i inequívoca la prestació en què consisteix un determinat contracte, en l'àmbit de la UE.



l'efecte d'identificar les prestacions que són objecte dels contractes inclosos en l'àmbit d'aplicació objectiu.

Ja es feia servir aquesta classificació molt abans de l'entrada en vigor de l'LCSP, si bé és la primera vegada que se'n fa una menció expressa.

1.3. Àmbit d'aplicació subjectiu

Quant a l'àmbit d'aplicació subjectiu, l'LCSP manté la classificació acumulativa en tres categories: sector públic, poders adjudicadors i administracions públiques. Per tant, les administracions públiques són, al seu torn, poder adjudicador i sector públic, i els poders adjudicadors també formen part del sector públic. A més s'esmenten determinats ens que, sense que s'incloguin expressament en el sector públic a efectes de l'LCSP, els és aplicable si es compleixen certs requisits: són els partits polítics i les corporacions de dret públic.

Per tant, cal distingir entre tres tipus d'ens:

- Administracions públiques.
- Poders adjudicadors que no són administracions públiques (d'ara endavant, PANAP).
- Ens del sector públic i altres ens inclosos en l'àmbit d'aplicació subjectiu que no tenen la consideració de poder adjudicador.

La inclusió o no en la categoria d'administració pública suposa un règim jurídic diferent dels contractes que se subscriguin i un nivell diferent d'aplicabilitat de l'LCSP, que és total en el cas de les administracions públiques i més semblant en el cas dels PANAP.

L'article 3.1 de l'LCSP, seguint l'esquema de la normativa anterior, enumera els ens que, **en tot cas, formen part del sector públic** a efectes de la Llei:

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que formen part del sector públic les entitats següents:

- a) L'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i les entitats que integren l'Administració local.
- b) Les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social.
- c) Els organismes autònoms, les universitats públiques i les autoritats administratives independents.
- d) Els consorcis dotats de personalitat jurídica pròpia a què es refereixen la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i la legislació de règim local, així com els consorcis regulats per la legislació duanera.
- e) Les fundacions públiques. A efectes d'aquesta Llei, s'entén per fundacions públiques les que reuneixen els requisits següents:

Actualment està regulat en el Reglament (CE) 213/2008 de la Comissió de 28 de novembre de 2007, que modifica el Reglament (CE) núm. 2195/2002 del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'aprova el Vocabulari comú de contractes públics (CPV), i les directives 2004/17/CE i 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell sobre els procediments dels contractes públics, referent a la revisió del CPV (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R0213&from=ES>).



1r Que es constitueixin de forma inicial, amb una aportació majoritària, directa o indirecta, d'una o diverses entitats integrades en el sector públic, o bé rebin l'aportació esmentada amb posterioritat a la seva constitució.

2n Que el patrimoni de la fundació estigui integrat en més d'un 50 per cent per béns o drets aportats o cedits per subjectes integrants del sector públic amb caràcter permanent.

3r Que la majoria de drets de vot en el seu patronat correspongui a representants del sector públic.

f) Les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social.

g) Les entitats públiques empresarials a què es refereix la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i qualsevol entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculada a un subjecte que pertanyi al sector públic o que en depengui.

h) Les societats mercantils en el capital social de les quals la participació, directa o indirecta, d'entitats de les que esmenten les lletres a), b), c), d), i), g) i h) d'aquest apartat sigui superior al 50 per 100, o en els casos en què, sense superar aquest percentatge, es trobi respecte de les referides entitats en el supòsit previst en l'article 5 del text refós de la Llei del mercat de valors, aprovat per Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre.

i) Els fons sense personalitat jurídica.

j) Qualsevol entitats amb personalitat jurídica pròpia, que hagin estat creades específicament per satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil, sempre que un o diversos subjectes que pertanyen al sector públic financin majoritàriament la seva activitat, controlin la seva gestió o nomenin més de la meitat dels membres del seu òrgan d'administració, direcció o vigilància.

k) Les associacions constituïdes per les entitats que esmenten les lletres anteriors.

l) Als efectes d'aquesta Llei, s'entén que també formen part del sector públic les diputacions forals i les juntes generals dels territoris històrics del País Basc pel que fa a la seva activitat de contractació.

Es tracta d'un concepte ampli de sector públic molt semblant al que recullen la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària (article 2), i les diferents lleis pressupostàries i de finances de les comunitats autònomes.

Aquesta llista extensa d'ens que formen part del sector públic es pot sintetitzar de la manera següent:

- Administracions públiques territorials.
- Ens públics dependents de dret públic, especialment organismes autònoms, entitats públiques empresarials i consorcis.
- Ens relacionats amb l'administració i gestió de la Seguretat Social: entitats gestores i mútues col·laboradores.
- Ens públics dependents de dret privat: especialment fundacions i societats mercantils públiques.
- Ens públics amb certa independència funcional: universitats públiques i autoritats administratives independents.
- Fons sense personalitat jurídica.
- Associacions formades per aquestes entitats.

De totes aquestes entitats, tenen la consideració de **poder adjudicador** les següents:



- Les que es considerin administracions públiques.
- Les fundacions públiques.
- Les mútues que col·laboren amb la Seguretat Social.
- Altres entitats amb personalitat jurídica pròpia, diferents de les esmentades abans, que compleixin els requisits següents:
 - Haver estat creades específicament per satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil.
 - Que un poder adjudicador o diversos exerceixin una tutela suficient sobre aquestes entitats, per a la qual cosa s'ha de produir almenys una de les circumstàncies següents:
 - Que en financin majoritàriament l'activitat.
 - Que en controlin la gestió.
 - Que nomenin més de la meitat dels membres del seu òrgan d'administració, direcció o vigilància.
- A més, cal afegir que Ports de l'Estat i les autoritats portuàries tenen, a efectes de l'LCSP, consideració de poder adjudicador, si bé no són administració pública (disposició addicional trenta-novena).

Es consideren **administracions públiques** les entitats següents:

- Les administracions públiques territorials: l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, les entitats que integren l'Administració local (amb les normes específiques contingudes en les disposicions addicionals segona i tercera) i les diputacions forals i les juntes generals dels territoris històrics del País Basc.
- Les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social.
- Els organismes autònoms.
- Les universitats públiques, amb les normes específiques contingudes en la disposició addicional sisena.
- Les autoritats administratives independents.
- Els consorcis i altres entitats de dret públic en les quals es donin les circumstàncies següents:
 - Complir els requisits esmentats abans per poder ser considerades poder adjudicador.
 - Estar vinculades a una administració pública o a diverses, o dependre'n.
 - No estar finançades majoritàriament amb ingressos de mercat. S'entén que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat quan tenen la consideració de productor de mercat de conformitat amb el Sistema Europeu de Comptes.³
- Els òrgans constitucionals de l'Estat i els òrgans legislatius i de control autonòmics tenen el mateix règim de contractació que el previst per a les administracions públiques (disposició addicional quaranta-quatre).

³ D'acord amb el Sistema Europeu de Comptes (Reglament (UE) núm. 549/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2013, relatiu al Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals de la Unió Europea) perquè una unitat institucional sigui considerada productor de mercat, «les vendes han de cobrir almenys la majoria dels costos de producció dels productes venuts a preus econòmicament significatius» (punt 3.32).



Es fa referència expressa als consorcis com a ens integrants de l'Administració pública, encara que a efectes pràctics no suposa cap canvi respecte a la normativa anterior perquè els consorcis es consideraven administració pública en els termes prevists en l'article 3.2.e) del Text refós de la Llei de contractes del sector públic⁴ (d'ara endavant, TRLCSP).

D'altra banda, les entitats públiques empresarials estatals i els organismes assimilats dependents de les comunitats autònomes i les entitats locals, com a entitats de dret públic que són, passen a ser considerades administracions públiques si compleixen els tres requisits esmentats abans, atès que s'ha suprimit la previsió expressa de no consideració d'administració pública per a aquests organismes.⁵ En definitiva, només les entitats públiques empresarials, o altres ens de dret públic, que realment operin en el mercat en condicions similars a un particular o persona jurídica subjecta al dret privat poden mantenir-se fora de la consideració d'administració pública.

També **formen part del sector públic sota certes condicions** les entitats següents:

- Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials i professionals, així com les fundacions i les associacions que s'hi vinculen, s'inclouen en l'àmbit d'aplicació de l'LCSP quan compleixin els requisits esmentats abans per ser poder adjudicador, referits a entitats amb personalitat jurídica pròpia diferents de les administracions públiques, mútues i fundacions públiques.

En aquest cas, han d'actuar de conformitat amb els principis fonamentals de la contractació pública (publicitat, concurrència, transparència, igualtat i no discriminació), respecte dels contractes subjectes a regulació harmonitzada. Per a això, s'han de dictar instruccions internes en matèria de contractació de les quals han d'informar els seus òrgans interns d'assessorament jurídic i que s'han de publicar al web.

- Les corporacions de dret públic quan compleixin els requisits per ser poder adjudicador, referits a entitats amb personalitat jurídica pròpia diferents de les administracions públiques, mútues i fundacions públiques.

4 «Tenen la consideració d'administracions públiques [...] les entitats de dret públic vinculades a una o diverses administracions públiques o dependents d'aquestes que compleixin alguna de les característiques següents:
1a. Que la seva activitat principal no consisteixi en la producció en règim de mercat de béns i serveis destinats al consum individual o col·lectiu, o que efectuïn operacions de redistribució de la renda i de la riquesa nacional, en tot cas sense ànim de lucre, o

2a. que no es financin majoritàriament amb ingressos, sigui quina sigui la seva naturalesa, obtinguts com a contrapartida al lliurament de béns o a la prestació de serveis.»

Per tant, atès que els consorcis eren entitats de dret públic vinculades o dependents de diverses administracions públiques havien de ser considerats administració pública, en cas de complir algun dels requisits indicats.

5 Aquesta previsió estava en l'incís final de l'article 3.2.e) del TRLCSP: «No obstant això, no tenen la consideració d'administracions públiques les entitats públiques empresarials estatals i els organismes assimilats que depenen de les comunitats autònomes i entitats locals.»



1.4. Negocis i contractes exclosos

Una vegada establert l'àmbit d'aplicació, l'LCSP també recull una delimitació negativa de l'àmbit d'aplicació per a un seguit de negocis i contractes que n'estan exclosos i que es regeixen per la seva normativa específica. Són els següents:

- Determinats negocis jurídics i contractes subscrits en l'àmbit de la defensa i la seguretat.
- Convenis de col·laboració.
- Encàrrecs de gestió, regulats en la legislació de règim jurídic del sector públic.
- Acords i convenis internacionals, i alguns contractes que se subscriguin en l'àmbit internacional.
- Contractes de recerca i desenvolupament, tret que l'objecte estigui comprès en l'àmbit d'aplicació de l'LCSP i es donin les condicions següents:
 - Que els beneficis pertanyin exclusivament al poder adjudicador per fer-los servir en l'exercici de la seva pròpia activitat.
 - Que el servei prestat el remuneri íntegrament el poder adjudicador.
- Relacions jurídiques, negocis i contractes exclosos en l'àmbit del domini públic i en l'àmbit patrimonial: entre d'altres, les concessions demaniales i l'arrendament, la compravenda o la permuta de béns immobles.
- Negocis i contractes exclosos en l'àmbit financer relacionats amb l'emissió, compra, venda o transferència de valors o d'altres instruments financers, i els contractes de préstec i les operacions de tresoreria.
- Altres negocis o contractes exclosos:
 - Relació de servei dels funcionaris públics i contractes laborals.
 - Prestacions de serveis a canvi del pagament d'una taxa, tarifa o preu públic.
 - Contractes d'arbitratge i conciliació, prestacions que faci una entitat del sector públic, sens perjudici que, si el receptor és una altra entitat del sector públic hagi d'ajustar la seva contractació a les prescripcions de l'LCSP.
 - Contractes l'objecte dels quals siguin campanyes polítiques si són adjudicats per partits polítics.
 - Les accions concertades en l'àmbit dels serveis socials.

De tots els negocis i contractes exclosos, convé destacar els convenis. Els convenis són negocis jurídics bilaterals regulats en el capítol VI del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. L'article 47 els defineix com a «acords amb efectes jurídics adoptats per les administracions públiques, els organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents o les universitats públiques entre si o amb subjectes de dret privat per a una finalitat comuna.»



L'LCSP exclou els convenis del seu àmbit d'aplicació, sempre que es donin les condicions següents:

- En el cas de convenis subscrits entre si per les administracions públiques territorials, les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social, les universitats públiques, les entitats que en depenen amb personalitat jurídica pública o amb personalitat jurídica privada, sempre que en aquest cas tenguin la consideració de poder adjudicador, s'han de complir els requisits següents:
 - Que el contingut no estigui comprès en el dels contractes regulats en l'LCSP o en altres normes especials de dret administratiu.
 - Que les entitats que hi intervenguin no tenguin vocació de mercat, la qual cosa s'entén quan fan en el mercat obert un percentatge igual o superior al 20 % de les activitats objecte de col·laboració.
 - Que el conveni estableixi o desenvolupi una cooperació entre les entitats participants amb la finalitat de garantir que els serveis públics que els incumbeixen es prestin de manera que s'aconsegueixin els objectius que tenen en comú.
 - Que el desenvolupament de la cooperació es guiï únicament per consideracions relacionades amb l'interès públic.
- En el cas dels convenis que subscriguin les entitats del sector públic amb persones físiques o jurídiques subjectes al dret privat, és suficient que el contingut no estigui inclòs en el dels contractes regulats en la l'LCSP o en normes administratives especials.

Quan no es compleixin els requisits esmentats, s'ha de subscriure un contracte aplicant les disposicions de l'LCSP que siguin procedents.



2. CLASSES DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC

Seguint l'esquema de l'LCSP els contractes del sector públic es poden classificar partint de tres criteris:

- En funció de l'objecte, es pot distingir entre:
 - Contractes típics: són els contractes d'obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament i serveis que subscriuen les entitats pertanyents al sector públic, els quals regula expressament l'LCSP.
 - Contractes atípics: són la resta de contractes del sector públic, que es qualifiquen segons les normes de dret administratiu o de dret privat que hi siguin aplicables.
- En funció de la influència de la normativa de la Unió Europea en la seva regulació, es pot distingir entre:
 - Contractes subjectes a una regulació harmonitzada: són els contractes que subscriuen els poders adjudicadors als quals, per igualar o superar certs llindars de quantia, són aplicables les normes procedimentals contingudes en les directives de la Unió Europea.⁶ Això afecta determinats aspectes del procediment d'adjudicació, com la publicitat o els terminis de presentació d'ofertes.
 - Contractes no subjectes a una regulació harmonitzada: la resta de contractes.
- En funció del règim jurídic, es pot distingir entre:
 - Contractes administratius: els que subscriuen les administracions públiques, llevat d'excepcions.
 - Contractes privats: els que subscriuen els altres ens del sector públic, i determinats contractes de les administracions públiques.

2.1. Contractes típics

L'LCSP es refereix als contractes típics següents:

- Contracte d'obres: són contractes que tenen per objecte l'execució o realització d'una obra, en els termes que preveu l'article 12.
- Contracte de concessió d'obres: són contractes l'objecte dels quals és la realització d'una obra a canvi, com a contraprestació, del dret a explotar l'obra

⁶ Les directives de contractes i concessions es refereixen expressament a aquest tipus de contractes. Article 1 de la Directiva 2014/24 UE: «En aquesta Directiva s'estableixen les normes aplicables als procediments de contractació per part de poders adjudicadors respecte a contractes públics i a concursos de projectes el valor estimat dels quals sigui igual o superior als llindars establerts en l'article 4». Article 1 de la Directiva 2014/23 UE: «aquesta Directiva estableix les normes aplicables als procediments de contractació per part de poders adjudicadors i entitats adjudicatòries per mitjà d'una concessió d'un valor estimat igual o superior als llindars establerts en l'article 8».



o del dret esmentat acompanyat del de percebre un preu. Aquest dret a explotar l'obra implica necessàriament la transferència del risc operacional al concessionari.

- Contracte de concessió de serveis: és aquell en virtut del qual un poder adjudicador o diversos encarreguen la gestió d'un servei de la seva competència, la contraprestació de la qual és el dret a explotar el servei o el dret esmentat acompanyat del de percebre un preu. El dret a explotar el servei implica necessàriament la transferència del risc operacional al concessionari.
- Contracte de subministrament: tenen per objecte l'adquisició, l'arrendament financer o l'arrendament, amb opció de compra o sense, de productes o béns mobles, i en concret els següents:
 - Lliurament d'una pluralitat de béns de forma successiva i per preu unitari, en funció de les necessitats de l'adquirent.
 - Els que tinguin per objecte l'adquisició i l'arrendament d'equips, sistemes i aplicacions relacionats amb les tecnologies de la informació i les comunicacions, excepte els contractes d'adquisició de programes d'ordinador desenvolupats a mida, que es consideren contractes de serveis.
 - Els contractes de fabricació de béns d'acord amb característiques peculiars fixades prèviament per l'entitat contractant.
 - Els que tinguin per objecte l'adquisició d'energia primària o energia transformada.
- Contracte de serveis: l'LCSP defineix els contractes de serveis per exclusió,⁷ i afegeix que no poden ser objecte d'aquests contractes els serveis que impliquin exercici de l'autoritat inherent als poders públics.
- Contractes mixts: són contractes que contenen prestacions corresponents a altres contractes d'una classe diferent. Aquestes prestacions han de ser complementàries entre si, de tal manera que constitueixin una unitat funcional. Altrament, no es pot subscriure un contracte mixt, i els expedients de contractació s'han de tramitar separatament. L'LCSP ha establert noves regles per determinar el règim jurídic dels contractes mixts en funció de les prestacions que contenguin.

Respecte dels contractes típics, les característiques més destacables són les següents:

- Desapareix el contracte de col·laboració publicoprivada, atesa la seva escassa utilitat.
- Desapareix el contracte de gestió de serveis públics i s'inclou el contracte de concessió de serveis, en virtut de la Directiva 2014/23/UE, relativa a l'adjudicació de contractes de concessió.
- S'estableix la transferència del risc operacional com a nota característica per distingir una concessió d'obres o de serveis d'un contracte d'obres o de

⁷ Article 17: «Són contractes de serveis aquells l'objecte dels quals són prestacions de fer consistents en el desenvolupament d'una activitat o dirigides a l'obtenció d'un resultat diferent d'una obra o subministrament, inclosos aquells en què l'adjudicatari s'obligui a executar el servei de manera successiva i per un preu unitari».



serveis, de manera que el concessionari haurà d'assumir el risc que suposa gestionar el servei o l'obra, sense garanties de recuperació dels doblers invertits.

- Els contractes d'adquisició d'energia primària o energia transformada s'enquadren expressament dins els contractes de subministrament.

2.2. Contractes subjectes a una regulació harmonitzada

Són contractes subjectes a una regulació harmonitzada els que compleixen els requisits següents:

- Que l'entitat contractant sigui un poder adjudicador.
- Que siguin contractes típics: obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministraments i serveis.
- Que el valor estimat sigui igual o superior a les quanties que s'indiquen a continuació.
 - Obres, concessió d'obres i concessió de serveis: 5.538.000 €
 - Subministraments:
 - ✓ 143.000 € quan el poder adjudicador sigui d'àmbit estatal.
 - ✓ 221.000 € quan el poder adjudicador no sigui d'àmbit estatal.
 - Serveis:
 - ✓ 143.000 € quan el poder adjudicador sigui d'àmbit estatal.
 - ✓ 221.000 € quan el poder adjudicador no sigui d'àmbit estatal.
 - ✓ 750.000 € quan es tracti de contractes de serveis socials i similars, que s'indiquen en l'annex IV de l'LCSP.⁸

No obstant això, en cas que es liciti per lots i alguns tenguin un valor estimat inferior a 1.000.000 € en el cas d'obres, concessió d'obres i concessió de serveis, o inferior a 80.000 € en el cas de subministraments i serveis, aquests lots es poden exceptuar de la regulació harmonitzada, sempre que l'import acumulat no superi el 20 % de la suma de tots els lots.

També estan subjectes a una regulació harmonitzada els contractes subvencionats en els quals es donin les condicions següents:

- Que estiguin subvencionats de manera directa en més d'un 50 % per entitats que tenguin la consideració de poder adjudicador.
- Que l'objecte siguin obres o serveis que pertanyin a determinades categories (obres d'enginyeria civil, construcció d'hospitals, centres recreatius, esportius o educatius o edificis administratius, així com els serveis vinculats a aquests contractes d'obres).
- Que el valor estimat sigui igual o superior a 5.548.000 € en el cas de les obres, o a 221.000 € en el cas dels serveis.

⁸ Inclou una llista heterogènia de serveis, entre altres, serveis socials, culturals, de salut, determinats serveis jurídics i administratius i serveis d'hostaleria i restauració.



No obstant això, no es consideren subjectes a una regulació harmonitzada, sigui quin sigui el seu valor estimat, els contractes següents:

- Determinats contractes l'objecte dels quals estigui relacionat amb la producció de programes destinats a la comunicació audiovisual o radiofònica.
- Els inclosos en l'àmbit definit per l'article 346 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que es concloguin en el sector de la defensa.
- Els declarats secrets o reservats, o aquells l'execució dels quals s'hagi d'acompanyar de mesures de seguretat especials.
- Aquells l'objecte principal dels quals sigui permetre als òrgans de contractació la posada a disposició o l'explotació de xarxes públiques de comunicacions o la prestació al públic d'un servei de comunicacions electròniques o e diversos.
- Aquells que tinguin per objecte determinats serveis jurídics.
- Els que tinguin per objecte serveis de defensa civil, protecció civil i prevenció de riscos laborals que prestin organitzacions o associacions sense ànim de lucre.
- Els que tinguin per objecte serveis públics de transport de viatgers per ferrocarril o metro i les concessions de serveis de transport de viatgers.
- Els contractes de concessió adjudicats:
 - Per a la posada a disposició o l'explotació de xarxes fixes destinades a prestar un servei al públic en relació amb la producció, el transport o la distribució d'aigua potable.
 - Per al subministrament d'aigua potable a les xarxes esmentades.
 - Per als projectes d'enginyeria hidràulica, irrigació o drenatge, i les concessions per a l'eliminació o el tractament d'aigües residuals.

2.3. Règim jurídic: contractes administratius i contractes privats

Són contractes administratius els que subscriuen les administracions públiques, els quals al seu torn es poden classificar en *administratius típics* i *administratius especials*:

- Contractes administratius típics: són els contractes d'obra, concessió d'obra, concessió de serveis, subministrament i serveis subscrits per administracions públiques. No obstant això, hi ha determinats contractes de serveis que, malgrat que l'entitat contractant sigui una administració pública, tenen caràcter privat.
- Contractes administratius especials: són contractes diferents dels contractes administratius típics, però que tenen naturalesa administrativa especial perquè estan vinculats al gir o tràfic específic de l'Administració contractant o per satisfer de manera directa o immediata una finalitat pública de la seva competència específica.

Els contractes administratius es regeixen, quant a preparació, adjudicació, efectes, modificació i extinció, per l'LCSP i les disposicions que la despleguen. Supletòriament, s'hi han d'aplicar la resta de normes de dret administratiu i, si no



n'hi ha, les normes de dret privat. Quant als contractes administratius administratius especials, hi són aplicables, en primer terme, les seves normes específiques.

Són contractes privats els següents:

- Els contractes subscrits per les administracions públiques que tenguin els objectes següents:
 - Serveis financers.
 - Creació i interpretació artística i literària i espectacles, amb alguns matisos.
 - Subscripció a revistes i publicacions periòdiques i bases de dades.
- Els contractes que subscriuguin els PANAP i els ens del sector públic que no tenguin consideració de poder adjudicador.

Els contractes privats que subscriuen les administracions públiques es regeixen, quant a preparació i adjudicació, per les normes generals contingudes en l'LCSP. Respecte als efectes, la modificació i l'extinció, aquests contractes es regeixen pel dret privat.

Els contractes subscrits per ens que no tenen la consideració d'administracions públiques són objecte d'estudi en una altra unitat.



3. ENCÀRRECS DE GESTIÓ A MITJANS PROPIS

Els poders adjudicadors tenen la possibilitat d'executar directament prestacions pròpies dels contractes típics valent-se d'altres ens públics mitjançant un encàrrec de gestió, sempre que tenguin la consideració de mitjà propi personificat.

L'LCSP no esmenta expressament els encàrrecs de gestió a mitjans propis com a negocis jurídics exclosos. Encara que aquests encàrrecs no tenen la consideració de contractes, ni s'apliquen les normes procedimentals en adjudicar-los, són objecte de regulació en l'article 32, que és d'una extensió més que considerable. Això obeeix a una nova regulació d'aquesta figura amb l'objectiu d'evitar que l'absència del procediment d'adjudicació que la caracteritza suposi un menyscapte del principi de lliure competència.

Perquè una persona jurídica, tant de dret públic o com de dret privat, tenguin la consideració de mitjà propi personificat respecte d'una única entitat concreta del sector públic ha de complir tots els requisits següents:

- El control del poder adjudicador que pugui conferir-li els encàrrecs ha de ser anàleg al que tindrien els seus propis serveis o unitats.
- La compensació econòmica s'ha d'establir mitjançant tarifes aprovades per l'entitat pública de la qual depèn.
- Més del 80 per cent de les activitats de l'ens destinatari de l'encàrrec s'ha de dur a terme en l'exercici de les comeses que li han estat confiades pel poder adjudicador que fa l'encàrrec i que el controla o per altres persones jurídiques controlades de la mateixa manera per l'entitat que fa l'encàrrec.
- En cas que l'ens destinatari dels encàrrecs sigui de dret privat, la totalitat del seu capital o patrimoni ha de ser de titularitat o aportació pública.
- Ha de reconèixer expressament en els seus estatuts la condició de mitjà propi respecte del poder adjudicador que fa l'encàrrec, amb el compliment previ dels requisits següents:
 - Conformitat o autorització expressa del poder adjudicador respecte del qual hagi de ser mitjà propi.
 - Verificació que disposa dels mitjans personals i materials necessaris per dur a terme els encàrrecs.

Per tenir la condició de mitjà propi respecte de dos poders adjudicadors o més que siguin independents entre si, s'han de complir els mateixos requisits, amb el matís que els poders adjudicadors que puguin conferir-li encàrrecs han d'exercir sobre l'ens destinatari un control conjunt anàleg al que tindrien sobre els seus propis serveis o unitats.

D'altra banda la disposició addicional vint-i-quatrena es refereix a la consideració de mitjans propis personificats de l'Empresa de Transformació Agrària, SA, SME, MP» (TRAGSA), i de la filial Tecnologies i Serveis Agraris, SA, SME, MP (TRAGSATEC).



Encara que aquests encàrrecs de gestió no tenen la consideració de contractes, s'han de complir les normes següents:

- El mitjà propi personificat ha de publicar a la plataforma de contractació corresponent informació relativa a la seva condició com a tal, respecte de quins poders adjudicadors la té i en quins sectors d'activitat pot dur a terme els encàrrecs.
- L'encàrrec ha de ser objecte de formalització en un document que s'ha de publicar a la plataforma de contractació corresponent quan l'import sigui superior a 50.000 €. A més, s'ha de publicar informació relativa als encàrrecs de gestió superiors a 5.000 € amb una periodicitat mínima trimestral.
- En l'àmbit estatal, es requereix l'autorització del Consell de Ministres quan l'import de l'encàrrec és igual o superior a 12 milions d'euros.

Si per dur a terme aquests encàrrecs el mitjà propi ha de licitar algun contracte, s'hi han d'aplicar les regles següents:

- El contracte s'ha de regir per les previsions contingudes en l'LCSP, tenint en compte el seu valor estimat, el règim jurídic i la condició de l'entitat contractant. No obstant això, si el mitjà propi no té la condició de poder adjudicador, s'hi ha d'aplicar en tot cas les normes previstes per als contractes que subscriuguin els PANAP.
- L'import de les prestacions parcials que el mitjà propi pot contractar amb tercers no pot superar el 50 % de la quantia de l'encàrrec, tret de casos excepcionals.



4. DISPOSICIONS GENERALS SOBRE LA CONTRACTACIÓ DEL SECTOR PÚBLIC

4.1. La necessitat del contracte

La contractació pública obeeix a la satisfacció de necessitats relacionades amb les finalitats institucionals de l'entitat contractant. A aquest efecte, ha de quedar constància en l'expedient de la justificació de la necessitat del contracte.

Pel que fa a la necessitat del contracte cal destacar el següent:

- S'ha de valorar la incorporació de consideracions socials, mediambientals i d'innovació com a aspectes positius en els procediments de contractació pública.
- Les entitats del sector públic han de programar l'activitat de contractació pública (anual o pluriennal) i han de donar a conèixer el seu pla de contractació mitjançant un anunci d'informació prèvia que reculli almenys els contractes subjectes a regulació harmonitzada.

4.2. Termini d'execució dels contractes

La durada dels contractes ha de ser adequada a la naturalesa de les prestacions i altres circumstàncies, tenint en compte les previsions següents:

- Els contractes de serveis i subministraments de prestació successiva no poden tenir una durada superior a cinc anys, incloses les possibles pròrroques, tret de casos excepcionals.
- Els contractes d'arrendament de béns mobles no poden tenir una durada superior a cinc anys, incloses les possibles pròrroques
- La durada dels contractes de concessió d'obra i concessió de serveis no pot superar els límits següents:
 - 40 anys per als contractes de concessió d'obres, i de concessió de serveis que comprenguin l'execució d'obres i l'explotació de servei.
 - 25 anys per als contractes de concessió de serveis que comprenguin l'explotació d'un servei no relacionat amb la prestació de serveis sanitaris.
 - 10 anys per als contractes de concessió de serveis que comprenguin l'explotació d'un servei l'objecte del qual consisteixi en la prestació de serveis sanitaris, sempre que no formin part d'una concessió d'obra o concessió de serveis que comprenguin l'execució d'obres i l'explotació de servei.
- Els contractes menors no poden tenir una durada superior a un any, sense possibilitat de pròrroga, tret que es tracti d'un contracte menor de serveis complementaris a un contracte menor d'obres i es compleixin certes condicions (article 29.7 LCSP).



L'LCSP distingeix dos tipus de pròrroga.

- Pròrroga prevista en el contracte: els contractes poden preveure una pròrroga o diverses sempre que les característiques romanguin inalterables, sens perjudici de poder introduir modificacions en els supòsits prevists legalment. Les pròrrogues són obligatòries per a l'empresari, sempre que el seu preavís es produeixi amb una antelació mínima de dos mesos de l'acabament del contracte, amb els matisos següents:
 - No és obligatori el preavís per als contractes de durada inferior a dos mesos.
 - No és obligatòria la pròrroga per al contractista quan la causa de resolució sigui la demora en el pagament del preu superior a sis mesos per part de l'Administració.
- Pròrroga prevista en l'LCSP: s'estableix un nou tipus de pròrroga no necessàriament prevista en el contracte, en cas que no hagi estat possible formalitzar un nou contracte de serveis o subministraments de prestació successiva, com a conseqüència de circumstàncies imprevisibles sorgides durant el procediment d'adjudicació del contracte.⁹

En aquest cas, sempre que s'hagi publicat l'anunci de licitació amb una antelació mínima de tres mesos a l'acabament del contracte originari, el contracte es pot prorrogar fins que comenci l'execució del nou, amb el límit de nou mesos de durada i sense possibilitat de modificar la resta de condicions.

També hi ha la possibilitat d'ampliar el termini d'execució per demora, sens perjudici de les penalitats que, si escau, siguin procedents. El procediment per a això està previst en l'article 100 de l'encara vigent Reglament de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre (RGLCAP).

4.3. Perfecció dels contractes

Com a regla general la perfecció dels contractes que subscriuen els poders adjudicadors es produeix quan es formalitzen, amb les excepcions i els matisos següents:

- Els contractes subvencionats subjectes a una regulació harmonitzada es perfeccionen de conformitat amb la legislació per la qual es regeixin.
- Els contractes basats en un acord marc i els contractes específics en el marc d'un sistema dinàmic d'adquisició es perfeccionen quan s'adjudiquen.
- En el cas dels contractes menors no s'exigeix cap document específic de formalització, sens perjudici de la documentació que, amb caràcter preceptiu, ha de figurar en la tramitació de l'expedient.

⁹ L'exemple típic és la interposició d'un recurs que suposi la suspensió del procediment d'adjudicació.



5. LES PARTS DEL CONTRACTE

En els contractes del sector públic, com a negocis jurídics bilaterals que són, es distingeixen dues parts: l'òrgan de contractació i l'empresari o contractista.

5.1. L'òrgan de contractació

L'òrgan de contractació és l'òrgan unipersonal o col·legiat que té la competència atribuïda per disposició legal, reglamentària o estatutària per subscriure contractes en nom dels ens del sector públic inclosos en l'àmbit d'aplicació de l'LCSP.¹⁰ Aquesta competència pot ser objecte de delegació o desconcentració.

Dins l'òrgan de contractació, cal destacar la figura del responsable del contracte, que és de designació obligatòria.¹¹ El responsable del contracte és l'encarregat de supervisar-ne l'execució i d'assegurar la realització correcta de les prestacions. En els contractes d'obra aquestes facultats corresponen al director facultatiu, i en els contractes de concessions l'Administració ha de designar una persona que, en defensa de l'interès general, supervisi el compliment correcte de les obligacions del concessionari.

Els òrgans de contractació han de difondre la informació i els documents de la seva activitat contractual a través d'Internet mitjançant el perfil de contractant, que ha de ser d'accés lliure.

L'LCSP atorga una importància clau al perfil de contractant, amb les següents característiques destacades:

- En alguns casos és l'únic mitjà de publicació obligatòria dels anuncis de licitació.
- La manca de publicació de l'anunci de licitació en el perfil de contractant és causa de nul·litat de ple dret del contracte.
- S'estableix l'obligació de publicar en el perfil de contractant els documents següents, abans no exigits en el TRLCSP:
 - Respecte als contractes, l'informe justificatiu del contracte, l'informe d'insuficiència de mitjans en el cas de contractes de serveis, la justificació del procediment utilitzat per adjudicar-lo quan s'utilitzi un procediment diferent de l'obert o del restringit, el document d'aprovació de l'expedient i la composició de les meses de contractació o comitès d'experts, si escau.
 - Publicació d'informació relativa als contractes menors, almenys trimestralment, excepte aquells el valor estimat dels quals sigui inferior a 5.000 €.

¹⁰ Per exemple, en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la competència s'atribueix als titulars de les conselleries en virtut de l'article 64 Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

¹¹ L'article 62 de l'LCSP estableix que «Els òrgans de contractació han de designar un responsable del contracte».



- Publicació d'informació relativa als encàrrecs de gestió a mitjans propis, ja comentat anteriorment.

Una altra característica de l'LCSP respecte als òrgans de contractació és que els obliga a prendre mesures de lluita contra la corrupció i prevenció del conflicte d'interessos.

5.2. El contractista

El contractista o empresari és la persona física o jurídica a qui correspon dur a terme la prestació objecte del contracte. Els requisits per poder contractar amb el sector públic són els següents:

- Requisits genèrics: tenir capacitat d'obrar i no estar incurs en cap prohibició de contractar.
- Requisits específics: acreditar solvència econòmica i tècnica o classificació, i l'habilitació professional quan sigui exigible.

5.2.1. Capacitat

Les persones jurídiques només poden ser adjudicatàries dels contractes l'objecte dels quals estigui comprès en les seves finalitats, d'acord amb els que estableixin els seus estatuts. També poden contractar amb el sector públic les empreses estrangeres comunitàries i extracomunitàries en els termes establerts per a cada cas en l'LCSP. Amb aquesta finalitat han d'acreditar la seva capacitat d'obrar mitjançant la presentació de l'escriptura de constitució o document equivalent.

Les unions temporals d'empreses també es poden presentar als procediments de contractació que licitin els ens del sector públic sense necessitat de formalitzar la constitució en una escriptura pública fins que no s'hagi efectuat l'adjudicació a favor seu, cas en què han de nomenar un representant o apoderat únic de la unió.

Quant a la participació d'empreses que hagin elaborat especificacions tècniques o hagin assessorat l'òrgan de contractació durant la preparació del procediment de contractació, s'han de prendre les mesures perquè això no falsegi la competència. En aquest cas, si no hi ha cap altre mitjà de garantir la igualtat de tracte, es pot prendre la decisió d'excloure no només el licitador en qüestió, sinó també les empreses que hi estan vinculades, d'acord amb l'article 42 del Codi de comerç, amb l'audiència prèvia als interessats.

D'altra banda, els contractes que tenguin per objecte la vigilància, la supervisió, el control i la direcció de l'execució de qualssevol contractes, i també la coordinació en matèria de seguretat i salut, no poden adjudicar-se a les mateixes empreses adjudicatàries dels contractes corresponents, ni a les empreses que hi estiguin vinculades. Aquest cas es produeix especialment en l'àmbit dels contractes d'obra.



5.2.2. Prohibició de contractar

No poden contractar amb les entitats del sector públic les persones que estiguin incurses en algun dels supòsits de prohibició de contractar establerts en l'LCSP, que són els següents:

- Haver estat condemnades mitjançant sentència ferma per determinats delictes.
- Haver estat sancionades amb caràcter greu per determinades infraccions administratives.
- Estar en situació d'insolvència o concurs de creditors.
- Haver incomplert les obligacions tributàries o de la Seguretat Social.
- La persona física o els seus administradors, trobar-se en situacions d'incompatibilitat, o per haver contractat a ex alts càrrecs que hagin participat en decisions que hagin afectat l'entitat privada, en els termes prevists en legislació aplicable.
- Haver comès alguna de les irregularitats següents com a licitador o contractista quant a l'adjudicació i l'execució de contractes anteriors:
 - Retirada indeguda la proposició en un procediment d'adjudicació o no haver presentat en termini la documentació necessària per a l'adjudicació amb frau, culpa o negligència.
 - No formalització del contracte en termini per causa imputable a l'adjudicatari.
 - Incompliment de les condicions especials d'execució del contracte, amb frau, culpa o negligència, quan l'incompliment hagi estat establert com a infracció greu i doni lloc a penalitats o indemnització per danys i perjudicis.
 - Haver donat lloc a la resolució del contracte per causa imputable al contractista.

5.2.3. Solvència i classificació

Per poder subscriure contractes amb el sector públic, els empresaris han d'acreditar les condicions mínimes de solvència econòmica i tècnica que per a cada cas s'estableixin en el plec del contracte.

L'òrgan de contractació pot establir els mitjans, els criteris de selecció i els requisits mínims per considerar acreditada la solvència de l'empresari, d'acord amb les normes que fixa l'LCSP, que en el cas de la solvència tècnica varia en funció del tipus de contracte. Aquests requisits mínims d'acreditació de la solvència han de ser proporcionals i s'han de vincular a la finalitat del contracte.

No obstant això, hi ha supòsits en els quals l'acreditació de la solvència es produeix mitjançant la classificació de l'empresari com a contractista d'obres o serveis dels poders adjudicadors. El sistema de classificació dels contractistes està definit per grups, subgrups i categories, de manera que el grup i el subgrup fan



referència a l'activitat desenvolupada per l'empresari, i la categoria fa referència a l'import del contracte, definit pel valor estimat.

Així, en els contractes d'obres amb un valor estimat igual o superior a 500.000 € la classificació és un requisit indispensable per acreditar la solvència, de manera que l'empresari ha d'estar classificat en el grup o subgrup que correspongui en funció de l'objecte del contracte, i amb la categoria igual o superior a l'exigida segons el valor estimat del contracte.

En la resta de contractes d'obres, l'empresari pot optar per acreditar la solvència tècnica i econòmica d'acord amb els requisits establerts en el plec o mitjançant la classificació en el grup, subgrup i categoria corresponent.

En els contractes de serveis no és exigible la classificació, però el licitador pot emprar-la com a mitjà per acreditar la solvència, sempre que l'objecte del contracte estigui inclòs en l'àmbit d'algun dels grups o subgrups de classificació vigents, per a la qual cosa s'ha de tenir en compte el codi CPV.¹²

En la resta de contractes la solvència s'ha d'acreditar d'acord amb els requisits establerts en el plec.

L'LCSP inclou dos supòsits en els quals, fins i tot si es presenten les circumstàncies per a això, s'eximeix l'empresari de l'exigència de classificació:

- Els empresaris no espanyols d'estats membres de l'Unió Europea o d'estats signataris de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, tant si es presenten al contracte aïlladament o com integrats en una unió, sens perjudici de l'obligació d'acreditar la solvència.
- Excepcionalment, per raons d'interès públic, amb l'autorització prèvia del Consell de Ministres o de l'òrgan equivalent de les comunitats autònomes.

Addicionalment a la solvència o classificació, l'òrgan de contractació pot exigir als licitadors que es comprometin a adscriure a l'execució del contracte els mitjans materials o personals necessaris, sempre que aquesta exigència sigui raonable, justificada i proporcional a l'entitat i les característiques del contracte.

A més, en contractes d'obres, serveis, concessió d'obres i concessió de serveis, així com en els contractes de subministrament que incloguin serveis o treballs de col·locació i instal·lació es pot exigir als licitadors que especifiquin en la seva oferta o sol·licitud de participació els noms i la qualificació professional del personal responsable d'executar la prestació.

¹² L'annex II del RGLCAP estableix la correspondència entre subgrups de classificació i codis CPV dels contractes de serveis. Cal tenir en compte que, en l'àmbit dels serveis, no hi ha subgrups de classificació per a tots els codis CPV.



6. L'OBJECTE DEL CONTRACTE

L'objecte del contracte ha de ser determinat i no es pot fraccionar amb l'objectiu de disminuir-ne la quantia i eludir els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que correspongui.

Sobre l'objecte del contracte, cal destacar el següent:

- En la definició de l'objecte, sempre que sigui possible, s'han de tenir en compte consideracions de caràcter social, mediambiental i d'innovació per tal de millorar l'eficiència i la sostenibilitat dels béns, les obres o els serveis que es contractin.
- S'estableix com a regla general la divisió del contracte en lots, com a mesura de suport a la participació de les pimes en la contractació pública. Els òrgans de contractació poden exceptuar la divisió en lots sempre que existeixin motius vàlids que s'han de justificar adequadament. Com a motius vàlids s'esmenten expressament el risc de restringir la competència i la dificultat tècnica de l'execució del contracte.



7. L'IMPORT DEL CONTRACTE

L'LCSP, en relació amb l'import del contracte, es refereix als conceptes de *pressupost base de licitació*, *valor estimat* i *preu del contracte*.

7.1. Pressupost base de licitació

El pressupost base de licitació es defineix com el límit màxim de despesa que pot comprometre l'òrgan de contractació per a la realització del contracte, inclòs l'IVA.

L'òrgan de contractació s'ha d'assegurar que el càlcul del pressupost base de licitació sigui adequat als preus de mercat, i ha de tenir en compte tots els costos directes i indirectes.

7.2. Valor estimat

El valor estimat és un concepte clau en l'LCSP, atès que és la referència per determinar la majoria de llindars de quantia.

Per calcular el valor estimat es pre com a base l'import total sense l'IVA en el cas dels contractes d'obres, subministraments i serveis, i en els contractes de concessió d'obres i serveis l'import net de la xifra de negoci que previsiblement generarà el concessionari al llarg de la vida de la concessió.

A aquest import, s'hi han d'afegir les possibles pròrrogues, l'import màxim de les modificacions previstes i la quantia de les primes o pagaments a licitadors o candidats, quan s'hagi previst aquest concepte.

7.3. Preu

Els contractes del sector públic han de tenir un preu cert, que s'ha d'abonar al contractista en funció de la prestació realment executada i d'acord amb el que s'hagi pactat. En el preu s'entén inclòs l'IVA, que en tot cas s'ha d'indicar com a partida independent. El preu del contracte pot formular-se tant en termes de preus unitaris com a tant alçat, i pot ser objecte de revisió periòdica i determinada en els termes de l'article 103 de l'LCSP.



8. GARANTIES DEL COMPLIMENT CONTRACTUAL

La garantia que diposita el contractista té com a finalitat respondre del compliment de les seves obligacions com a tal.

En la regulació de les garanties del compliment contractual, l'LCSP distingeix entre garanties exigibles en els contractes subscrits amb les administracions públiques i amb altres ens del sector públic. En el cas dels contractes de les administracions públiques es refereix a la garantia provisional i la garantia definitiva.

8.1. Garantia provisional en contractes subscrits amb les administracions públiques

Només és procedent exigir garantia provisional en casos excepcionals, que han de quedar justificats motivadament en l'expedient. La garantia provisional s'exigeix a tots els licitadors en el procediment amb la finalitat que responguin del manteniment de les seves ofertes fins a la perfecció del contracte. L'import no pot ser superior al 3 % del pressupost base de licitació, amb l'IVA exclòs.

8.2. Garantia definitiva en contractes subscrits amb les administracions públiques

Com a regla general, s'exigeix al licitador que hagi presentat la millor oferta la constitució d'una garantia per un import del 5 % del preu que ha ofert (amb l'IVA exclòs), amb les excepcions i els matisos següents:

- Es pot eximir de l'obligació de constituir garantia definitiva, la qual cosa s'ha de justificar adequadament en el plec de clàusules administratives particulars.
- En casos especials, es pot exigir la constitució d'una garantia complementària addicional de fins un 5 % del preu ofert pel licitador. En particular, l'LCSP preveu expressament que es pugui exigir garantia complementària als licitadors l'oferta dels quals hagi resultat inicialment incursa en presumpció d'anormalitat.
- Quan el preu del contracte s'hagi fixat partint de preus unitaris, l'import de la garantia s'ha de calcular prenent com a base el pressupost base de licitació amb l'IVA exclòs.
- D'altra banda, hi ha regles especials per a contractes de concessió i sistemes de racionalització de la contractació.

La garantia es pot presentar en efectiu o en valors de deute públic, aval o contracte d'assegurança de caució, i quan així es prevegi en el plec de clàusules administratives particulars, mitjançant retenció en el preu.

La garantia definitiva ha de respondre dels conceptes següents:

- De l'obligació de formalitzar el contracte en termini.
- De les penalitats que es puguin imposar al contractista.



- De l'execució correcta de les prestacions incloses en el contracte.
- De la incautació que es pot decretar en els casos de resolució del contracte.
- A més, en els contractes d'obres, serveis i subministraments, la garantia definitiva respon de la inexistència de vicis o defectes dels béns construïts o subministrats o dels serveis prestats durant el termini de garantia que s'hagi previst en el contracte.

La garantia no s'ha de tornar o cancel·lar fins que s'hagi produït el venciment del termini de garantia i s'hagi complert satisfactòriament el contracte de què es tracti, o fins que es resolgui el contracte sense culpa del contractista.

8.3. Garanties exigibles en altres contractes del sector públic

Quan es tracti de contractes subscrits per altres entitats del sector públic, l'LCSP estableix l'exigència de les garanties als licitadors com una opció per a l'òrgan de contractació. Aquesta garantia serveix per respondre del manteniment de les seves ofertes fins a l'adjudicació i, si escau, la formalització del contracte a l'adjudicatari, per assegurar l'execució correcta de la prestació.